

SZILÁGYOSOMLYÓ

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 16 K, fél évre 8 K, negyedévre 4 K.
Egyes szám ára 40 fillér.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Társ szerkesztő:

B. JÓZSA GYULA.

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 30 korona.

Nyitlér soronként 2 korona.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Más idők.

Talán akadnak az olvasók között többen is, akik kicsinyelve és rosszalva hangoztatják: mire való ezt a kérdést itt fessegetni, hiszen most sokkal nagyobb témák, országos dolgok várnak eldöntésre, ezekkel kellene foglalkoznunk.

Hát legyen kinek-kinek az ő hite és meggyőződése szerint. Mi úgy hisszük, hogy ennek a kérdésnek fölvetésével városunk és járásunk számos gazdaemberének érdekében emeljük föl szavunkat és midőn most a kérdést felszínre hozzuk, csak egy régóta halogatott kötelességünknek teszünk eleget.

Köztudomású dolog az, hogy a világháború folyama alatt a cs. és kir. hadsereg ellátása végett, katonai és polgári hatóságaink, más vidékeken szigorubb, a mi környékünkben enyhébb módon, de legalább is ritkább esetben kénytelenek voltak úgy a katonaság, mint azt szükségképp kiegészítő igás állatállomány fenntartására élelmi szerek és takarmányok rekvirálásához folyamodni.

Az élelmiszerek, gabona, liszt, széna, szalma árai makszimálisan meg voltak határozva, amiket a rekviráló közegek, illetve hatóságok több-kevesebb késedelemmel mindenkor ki is fizettek és a katonaság részéről fizetett ezen makszimális árak — ha nem feleltek is meg a hadiállapot által felhajtott magas forgalmi áraknak, — a közönség zugolódását nem hallottuk.

Ámde nem így áll a dolog a katona-

ság részére beszolgáltatott élő szarvasmarhák árára vonatkozó kielégítés dolgában. Ezekre vonatkozólag az volt a köztudatban elterjedve, hogy a katonaság részére igénybe vett szarvasmarhák ára, a piaci rendes polgárának megfelelő árban fog megfizettetni. A gazdaközönség csak akkor ébredt fel ámulatából, mikor a rekviráló bizottság — tekintet nélkül fajra, ivarra, korra — egy kótára huzta az egész nótát és minden marháért a piaci folyó árnál sokkal alacsonyabb kártérítési árat fizetett.

Igy aztán megtörtént, hogy a kisgazda ekéből elvitték az egyik igavonó tehenet, vagy igavonó tinót, — járhatott aztán utána, míg egyedül maradt igás állatjának társat vehetett a rekvirálók által később kifizetett, legalább is másfélszeres, ha nem éppen kétszeres összegért.

Ezeket a katonaság által alig tekintetbe vehető, de a földműves népre valóban alig felbecsülhető kárral járó mizériákat, a vármegye akkori alispánjának egy kiadott rendelete az által kívánta, ha teljesen megszüntetni nem lehetett, legalább is enyhíteni hogy megengedte, hogy a községek községi pénzen szerezzék be a katonaság részére szükséges szarvasmarhákat, azok árát fizessék arányosan községi marhatartó gazdák.

Másfelől megengedte azt, hogy az egyes gazdaktól elrekvirálendő marhát a községi előjáróság már a bizottság elébe való felhajtás előtt, erre kiválasztott bizalmi férfakkal becsültette meg és utasította az előjáróságot arra, hogy ezen becslések figyelembe vétele mellett, azt az

értékkülömbözetet, ami a katonai kincstár által fizetett ár és a falusi becslőbizottság által megállapított forgalmi becsár között mutatkozik, az állattulajdonosoknak, a községi lakosok állatlétszáma alapján kivetendő rovatalból fizessék ki.

Ez a kifizetés — sőt több községben még a kifizetési kulcs összeállítása is — mind e mai napig meg nem történt, — hasztalanul sürgették a károsodott gazdák a községi jegyzőket, hasztalanul jártak Ponciustól Pilátusig, maradt minden úgy, ahogy volt, sőt azt beszélnek, hogy olyan község is van, ahol ama bizonyos becslési jegyzőkönyv is elkallódott.

A napokban egy pár községből összeverődtek a kárvallott gazdák és a járási főszolgabírósnál személyesen sürgették meg a dolog elintézését. Ott azt a választ kapták, hogy most más idők vannak, — újabb alispáni rendelet nélkül nem intézhetnek.

Hát mi elhiszük ezeket a más időköt, de arról is megvagyunk győződve, hogy az előző felsőbb hatóságoknak erre vonatkozó rendelkezéseit a más időknek is respektálni kell és kétségtelenül respektálni is fogják.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Hogy történik a szavazás. November 2-án lesznek a butaresti országgyűlésbe való képviselőválasztások, november 7-én pedig a szenátor-választások. A választás úgy történik, hogy a választó a választói igazolvánnyal iga-

Jönni fogok érted.

Pirosló hajnalon,
Midőn izzó parázs az ég
S te még nem érzed égető hevét,
... Jönni fogok érted!

Hirnőköm lesz a vérző napsugár,
Mely vad, csókos vággyal,
Lobogó lánggal
Pátyolat csipkéid fodrai között,
Szűzfehér ágyadon ujjongva megtalál...
— Ujjongj te is, ha fagyos ajkadra lel,
Hisz nékem ad! ... Tombolj, örülj,
Ujjongj, kacagj! ... e tűzveres hajnalon!
Mert végre enyém, csupán enyém leszel!

Pirosló hajnalon,
Mikor égő parázs az ég
S te még nem érzed forró hevét,
... Jönni fogok érted!

Burányi Albert.

Egy foghuzás.

Semmiesetre sem tartozik az élet örömei közé egy érzékeny rossz fogat kihuzatni. Van nagyon sok ember, akinél ez a normális érzékenység beteges túlérzékenységgé fajul. Ideges, hisztérikus asszonyok azt állítják, hogy inkább gyermeket szülnek, mintsem fogorvosi kezelésnek vessék alá magukat. Ismernek felnőtt férfiakat, akik a lehevesebb pergőtűzet bátran, félelem nélkül kiállják, viszont lábuk elkezd reszketni arra a gondolatra is, hogy fogorvoshoz menjenek. Sokan hetekig, hónapokig álmatlanul töltik éjszakáikat, a fájdalomtól szinte elalélva, még sem mennek fogorvoshoz, ki őket egy szempillantás alatt kigyógyítaná betegségükből.

Szervileg és idegileg gyöngye embereknek nem alaptalan teljesen a félelmük, de vannak esetek, amikor lehetne mondani, kishitűség és gyávaság az egész.

Egy nagyon jeles és keresett ideggyógyász mesélte el a következő kis történetet annak illusztrálására, hogy az emberek milyen gyáván viselkednek egy várható kis fájdalommal szemben.

Egy körülbelül harminc éves ép, egészséges fiatalember rendkívül szenvedett egy rossz fogától. Másnap elment a fogorvoshoz, aki a

beteg fogat gondosan megvizsgálja és rögtön kimondja rá a szentenciát. A fogat ki kell huzni, tekintve, hogy most nincsen gyulladásban, ajánlanám, hogy most mindjárt huzzuk ki. A beteg rendkívül felizgatódik és megkérdi, hogy muszáj-e ennek okvetlenül megtörténni. Az orvos nem talál rá más megoldást. Erre a páciens feláll a vizsgáló székből és kijelenti az orvosnak, hogy egész éjjel nem aludt és így tanácsosabbnak tartaná egy-két napig várni vele. Leteszi a honoráriumot és sietve távozik a fogorvos lakásáról.

A fog természetesen magától nem gyógyul meg. Ellenben óriási fájdalmakat okoz a páciensnek. Ez azonban nem mer elmenni a fogorvoshoz, inkább szenved, éjjel-nappal. Elveszít teljesen étvágyát, munkakedvét és álmatlanságban szenved. Elgyengül és végül felkeres egy ideggyógyost.

Az ideggyógyász meghallgatja a beteget és csakhamar kiismeri a betegséget. Most már nemcsak fogfájásról van szó, hanem egy súlyos idegbajról. A páciens azzal fejezi be mondókáját:

— Ha kihuzatnám a fogamat, én lennék a világ legboldogabb embere, vélegény vagyok és ilyen állapotban szó sem lehet a nősülésről.

— Ugy — mondja az ideggyógyász. Na és mit szól ehhez kedves menyasszonya? Mit mond ő, az ön félelméről?

zelja magát. Netáni elvesztés esetén a választási elnök a választói névjegyzék alapján újabb igazolványt állít ki. Az elnök a választónak átadja az összes jelöltek névécduláit és egy borítékot, amikkel a választó egy külön helyiségbe vonul, ahol ellenőrzés nélkül választ a jelöltek nevei közül. A kiválasztott cédulát a borítékba teszi, amelyet lezár, a többi cédulát az ottlevő urnába dobja bele. Azután visszamegy a választói helyiségbe, ahol a lezárt borítékot átadja az elnöknek, aki ezt beledobja a mellette felállított urnába.

— Lebontják az aradi vértanúk szobrát és a Kossuth-szobrot. Amióta Arad város román imperium alá került, az illetékes körök intenzíven foglalkoznak azzal, hogy mi történjék az aradi vértanú-szoborral és a Kossuth-szoborral. A két szobor ügyében Arad város prefektusa egy hírlapírónak a következőket mondotta: A két szobor eltávolítására a napokban intézkedés történik. A szobrokat le fogjuk bontani, de úgy, hogy azok ismét felépíthetők legyenek és intézkedni fogunk a két szobor megőrzésére nézve. Mi nem akarunk semmiféle nemzeti sérelmet sérteni, de minthogy Arad városa Romániához tartozik, a szobroknak itt helye nincs. A szobrokat a magyar állam rendelkezésére bocsátjuk, természetesen abban az esetben, ha a magyar állam reflektál rá.

— A szüreti vig mulatságok ugyan elmaradtak, de azért meglehetősen zajos a vén Magura oldala. E héten megkezdődtek a szilágysemlői szürettek, melyre évek előtt csak úgy özlöngt a sok német és lengyelországi vendég. Most hallgat a krónika róluk, odahaza maradtak, tán ha akartak volna, akkor se jöhettek volna most hozzánk. A Magurán gyönyörűen kifejlett gerezdek mosolyognak a gazdáikra. Amde ezek csak inkább kivételek, — általában a termés csakély és a minőség nem elsőrendű. Így áll a dolog a vidékkel is. A korai fagyok, a hosszas hideg esőzés, több helyen meg a jégverés, no meg a peronoszpóra is annyira megapasztotta a termést, hogy alig mondható átlag egyharmad termésnek. Jól járt, aki tavalyi borát el nem adta, annak remélhetőleg nagy ára lesz. Mésés szép szüreti időnk jár.

— A vármegyei árvizsgáló bizottság október 8-án tartotta dr. Papp Gyula várm. főjegyző elnöklése mellett első ülését. A bizottság működési köre kiterjed nemcsak az élelmiszerekre, hanem az összes ipari és kereskedelmi árukra is. A bizottság első ülésén a marhahús árát kilogrammonként 14 K-ba, sertéshús " " 20 " juhhús " " 10 " szalonna " " 40 " zsír " " 48 " káposzta " " 1 " burgonya " " 1-20 koronában állapította meg. Az árak jövőre 10 naponként lesznek megállapítva és nemcsak az árdágítók, de a vevők is szigorú büntetésben fognak részesülni.

— Nevetségesnek tartja.
— Mondja kérem, szereti ön a jövődöbelijét?

— Nagyon!

— Akkor tessék önnek egy ajánlatot, kérje meg a kisasszonyt, hogy menjen magával a fogorvoshoz. Biztosan tudom, hogy akkor kifogja húzatni a fogát.

A páciens habozik és majdnem sirva kéri az orvost, hogy inkább hipnotizálja. Hipnózis állapotban inkább elmerne menni. Az ideggyógyász bead a betegnek egy fél gramm aspirint, mondván, ez olyan por, mely feltétlenül erőt ad a fájdalomnak kiállítására, azt azonban kiköti, hogy okvetlenül a menyasszonyával menjen.

A beteg szót fogad és másnap a fogorvos legnagyobb csodálkozására megjelenik a páciens, akiről már hat hete nem hallott semmit. A beteg nyugodtan leül a székre, a fogorvos egy rántással kihúzza a fogat és a páciens boldog és azt hiszi, hogy az az ismeretlen por használt, amelyet az ideggyógyász adott, pedig dehogy, a félelem, hogy a széke mögött álló ifjú menyasszony gyávanak fogja tartani és nem megy hozzá feleségül. Szerelemből az ember sekat megtesz, még a fogát is kihúztatja.

— Szabad lesz a közlekedés Erdélyben. A román főhadiszállás rendelkezései szerint a nagyszebeni kormányzótanács hatáskörébe eső területeken belül a közlekedés minden utigazolványhoz kötve. Ezen terület a rendelet szerint Kirlibabától (Bukovina), Borsa, Mármarosziget, Szatmárnémeti, Nagykároly, Mihályfalva, Nagyvárad, Szalonta, Simánd és Arad közúti vonalon belül fekszik. A Bánságban a szabad közlekedés vonala Aradtól a Maros mentén halad a Dunáig s innen a román-szerb demarkációs vonalat követi. A megjelölt területen csak erdélyi honossággal bírók utazhatnak igazolvány nélkül, mely honosság igazolásul mindenki a helyi elsőfokú közigazgatási hatóság által kiállított személyazonossági bizonyítványt köteles magával vinni. Idegenek, valamint azok, kik az említett területen kívül utaznak, ezután is csak az illetékes katonai és közbiztonsági hatóság láttamozásával ellátott utazási igazolvány birtokában utazhatnak. A rendelet életbe lépésére vonatkozó rendelet már meg is jelent.

— Veszik a törköt. A város rendőrkapitánya falragasz hirdetőmájában tudatja a közönséggel, hogy a szilágysemlői szeszfőző szövetkezet a szövetkezeti helyiségbe szállított törköt folyó árban megveszi.

— A szovjet-tartozásokat teljes értékben kell megfizetni. Félhivatalosan jelentik: Az ugynevezett Tanácsköztársaság által forgalombá hozott hamisított 200 és 25 koronás bankjegyek semmiesnek nyilvánítottak, méltányossági okokból azonban a megállapítandó időben 40, illetve 5 korona értékű más pénzjegyekre fognak kicseréltetni és addig is a forgalomban 40, illetve 5 korona értékkel fizetési eszközül szolgálnak. A fizetési eszközök értékének ezzel a szabályozásával kapcsolatban a minisztertanács a napokban foglalkozott az ezzel összefüggő magánjogi viszonyok szabályozásával és úgy határozott, hogy a napokban közözzendő rendeletben foglalt kivételektől eltekintve, az u. n. Tanácsköztársaság alatt létrejött összes kötelezettségek a hamisított fizetési eszközök értékének szabályozására való tekintet nélkül teljes összegükben a jelenleg törvényes fizetési eszközül szolgáló pénzjegyekben teljesítendőek és a Tanácsköztársaság idején eszközölt fizetések, bármely fizetési eszközzel történtek is, teljes érvényű fizetéseknek tekintendőek. Az új rendelet meg fogja szüntetni azt a korlátozást is, hogy a betétek csak 20% erejéig fizethetők ki.

— Szárnyakon a föld körül. A new-yerki repülő társaság „Az Aero Club” egy földköri repülő derbyt akar rendezni. A jutam

lom annak számára, aki a földet legrövidebb időn belül körülrepüli, egy millió dollár. A repülő pályázók annyi gépet használhatnak, a mennyire éppen szükségük van. Nemcsak repülőgépek, hanem léghajók is résztvehetnek a versenyben.

Eladó butorok.

Egy igen finom selyemszövetből készült, alig használt garnitúra, mely áll 1 diván, 2 fotel, 6 szék, egy 2 1/2 méter magas finom zsardiner tükör, 1 asztalka, 2 selyem függöny drapériával, egy modern ebédlő kredenc és egy könyvszekrény jutányos árban azonnal eladó.

Megtekinthető

Madár József
kárpitosnál.

Francia és angol

nyelvtanfolyamok kezdődnek november elsején. Felvilágosítás szereshető délelőttönként dr. Szilágyi Sándornál (Közgazdasági Bank.)

Hirdetmény.

A nagyszebeni kormányzótanács által engedélyezett termények, vagy örlemény bevásárlását elvállalja

Barna Sándor

Gyula. Békésmegye. (Első gyulai gőzmalom.)

Eladó teljesen új ebédlő, háló és szalon garnitúrából álló butorok és vaskályhák Magura-utca 26. szám alatt.

Rég nélkülözött hölgyek kincse, a párisi női ruhák divatja itt van!

Budapestről mind magammal hoztam. Uri hölgyeim meggyőződhetnek személyesen női ruhák divatkészítő és rajztermében Szilágysemlőn, Krizsán Gyula asztalos mester házában, hol minden e szakba vágó munkákat készítek, u. m.: női kosztümöket, raglánok, kabátok és bundákat, stb.

Jelszó: Szolid kiszolgálás! Pontos idő!

Budapesti és berlini első női ruhaszalomban elismert térfi munkást hoztam magammal, hogy nagybecsű megrendelőimnek teljes megelégedését és elismerését kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel:

Iklódi Molnár Zsigmond,
okl. szakrajztanár és mester.

***** Tanuló leány fizetéssel felvétetik. *****